

2. ИЗХОДНИ ПРЕДПОСТАВКИ

2.1. Недвусмислено е доказано, че мултиликативните и адитивните равенства на ИФА са тавтологии, тъй като разлагането на общия индекс на произведение от "факторни индекси" става чрез умножаване с единици, а разлагането на общия прираст на "факторни прирасти" става чрез прибавяне на нули, което не носи нова информация (Раяцкас, Плакунов, 1987, с. 119-123; Шкодрев, 1989, с. 87-89; Шкодрев, 2003, с. 124-127).

2.2. Доказано е, че адитивният ИФА влиза в противоречие с основни принципи на теорията на логическите типове и теорията на семантичните степени (Шкодрев, 1989, с. 88).

2.3. От 2.1 и 2.2 следва, че ИФА не е информативен, следователно му липсва теоретична и практическа полезност и ценност. Чрез него не могат да се изследват факторни влияния върху динамиката на определени явления.

2.4. Доказано е, че индексната концепция има статистическа алтернатива (Въжаров, 1984, 1998), т.е. че задачите на индексната концепция могат да се решават въз основа на статистическата теория, която се основава на теорията на множествата и теорията на разпределенията.

2.5. Радетелите на индексната концепция смятат, че пречка за приложението на статистическата алтернатива е т. нар. разнородна съвкупност. Това понятие в явен вид се появява именно при ИФА, и то когато последният се прилага при форма на връзка от вида (според терминологията на индексната концепция), когато величината на резултативния показател е сума от произведения на два или повече факторни показатели $S = \sum x.y \dots$.

2.6. Въщност цялата индексна концепция е пронизана от въпроса за еднородността и разнородността. Според Рагнар Фриш "Проблем на индексните числа възниква винаги, когато се нуждаем от количествено изразяване на комплекса, който се създава от индивидуалните измерения, за които не съществува обща физическа единица. Желанието да се обединят такива измерения и фактът, че това не може да бъде направено с приложението само на физически или на технически принцип за сравнение, представлява същността на проблема на индексните числа и всички трудности се съсредоточват тук" (Аллен, 1980, с. 14).

2.7. От 2.5 и 2.6 следва, че използването на различни мерни единици за определянето на единица количество от продадените блага прави невъзможно изчисляването в рамките на индексната концепция на такива величини, които се явяват параметри на разпределението на единиците на СС като обем (разбира като сума от единиците) на СС, средно равнище на признака "цена", дисперсия на цената и т.н.

2.8. От гледна точка на научното познание една теория е истинна, ако е вътрешно и външно непротиворечива.